

Programma 3 Werkend Winterswijk

gemeente

Winterswijk

Inleiding

Infrastructuur en gebiedsontwikkeling, riolering en reiniging

Het programma Werkend Winterswijk gaat aan de hand van twee beleidsvelden in op alles wat we doen om onze inwoners een omgeving te bieden waar ze gezond, veilig en duurzaam kunnen wonen, werken en recreëren.

Duurzaamheid, centrum en grondexploitatie

Belangrijke ambities, doelen en activiteiten voor duurzaamheid staan in een integrale aanpak, waarover u meer leest in het hoofdstuk Opgaven. Datzelfde geldt voor de opgave Centrum. De informatie over grondexploitaties leest u in paragraaf G: Grondbeleid.

Realisatie van projecten

De twee beleidsvelden infrastructuur en gebiedsontwikkeling, en riolering en reiniging, zijn gericht op de realisatie of ontwikkeling van plannen. Dit zijn plannen die met een projectmatige aanpak worden uitgevoerd. Ze gaan bijvoorbeeld over nieuwbouw, invulling van een gebied met een hoog gewaardeerde leefbaarheid, vermindering van het zwerfafval en gerealiseerde klimaatmaatregelen. Meer concreet wordt een aantal mooie plannen ontwikkeld en/of uitgevoerd, zoals een nieuw plan voor het centrum, wijkaanpak de Pas en WoooW.

Ook dit programma kent een aantal wettelijke verplichtingen die we moeten doorvoeren, bijvoorbeeld de implementatie van de Omgevingswet, de Wet kwaliteit Bouw en de vertaling van het landelijk afvalbeleid naar een lokaal beleidsplan.

Ruimte bieden om plannen waar te maken

Samengevat werken we met het programma Werkend Winterswijk aan een vitale leefomgeving, waarbij we initiatieven en concrete plannen faciliteren en mogelijk maken. Hierbij is een goed samenspel nodig met inwoners en samenwerkingspartners.

3.1 Openbare Ruimte

Ambitie

Winterswijk is een aantrekkelijke plaats om te wonen, te werken en te recreëren. Bestaande functies en nieuwe ontwikkelingen krijgen volop ruimte, met behoud van de kwaliteit van de leefomgeving voor nu en in de toekomst. We willen groeien naar 31.000 inwoners.

Relevante documenten:

- Woonvisie gemeente Winterswijk 2020-2025
- Volkshuisvestelijk Afwegingskader Woningbouw Winterswijk 2019-2025
- Beoordelingskader wonen met zorg 2020 tot en met 2023
- Uitvoeringsagenda duurzaamheid 2019-2022
- Structuurvisie kom Winterswijk 2010-2020
- Groenstructuurplan Winterswijk
- Omgevingsvisie buitengebied
- Beleidsvisie landschap en biodiversiteit
- Ambitiedocument Omgevingswet
- Centrumvisie 2021

Doelstellingen

3.1.1 We willen dat het leefklimaat in heel Winterswijk behouden blijft, dan wel versterkt wordt. We willen dat iedereen in Winterswijk een passende en duurzame woning kan vinden, die aansluit bij zijn of haar woonwensen, nu en in de toekomst

- We leveren vanuit alle beleidsterreinen een bijdrage aan de kwaliteit van wonen, werken en recreëren, volgens het stelsel van de Omgevingswet.

- We bieden een duidelijk ontwikkelkader en nodigen initiatiefnemers uit om met kansrijke ideeën te komen.
- We voeren de woonvisie uit.
- We verbinden initiatieven en initiatiefnemers als het combineren van plannen leidt tot extra kwaliteiten.
- We spelen in op de veranderende samenleving die ontwikkelruimte en medezeggenschap wil.

Activiteiten

Ontwikkeling Tuunterveld als toekomstige woonwijk

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Visser

Het ontwikkelen van het Tuunterveld wordt samen met de eigenaar en mogelijke ontwikkelaar (bv. ook De Woonplaats) opgestart. Vanuit de gemeente dient hier ambtelijke capaciteit te worden ingezet om deze procedure te doorlopen. De gemeente neemt hierin een actieve houding aan om realisatie van deze woonwijk zo snel mogelijk te starten. Samen met grondeigenaar en mogelijke ontwikkelaar wordt op een juiste manier en tijdig het omgevingsmanagement opgepakt. De woonwijk en de infrastructuur worden zoveel mogelijk gebouwd volgens de laatste stand van de techniek als het gaat om ecologie en duurzaamheid. Hiervoor wordt in de jaren 2022, 2023 en 2024 € 50.000 per jaar beschikbaar gesteld

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De gesprekken met de grondeigenaren hebben plaatsgevonden. Hierbij werd een duidelijk onderscheid gemaakt tussen de korte en de lange termijn. De mogelijkheden op de korte termijn bestonden uit 25 tot 30 tiny houses op basis van een tijdelijke ontheffing van het bestemmingsplan. Een stedenbouwkundig plan voor de lange termijn vroeg meer tijd en uitwerking. Het college heeft op 4 oktober besloten om deze motie niet verder uit te voeren. Daarmee stopt deze activiteit.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De al uitgevoerde activiteiten zijn binnen de planning uitgevoerd. Verdere ontwikkeling is na het collegebesluit van 4 oktober gestopt.

Opstellen regionale woonagenda

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In de nieuwe Regionale Woonagenda Achterhoek is onder andere aandacht besteed aan versnelling van de woningbouw, aan betaalbaar en levensloopbestendig wonen en het nog toekomstbestendiger maken van de bestaande woningvoorraad. De Regionale Woonagenda speelt in op de actuele situatie op de Achterhoekse

woningmarkt. Ook dient het als regionale visie waaraan beleid, projecten en activiteiten voor wonen worden getoetst.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De Regionale Woonagenda Achterhoek is in december 2022 in de regionale Thematafel Wonen en Vastgoed behandeld. Begin 2023 wordt deze woonagenda aan de gemeenteraden ter besluitvorming aangeboden. Er is vertraging ontstaan omdat verplichtingen vanuit de Nationale Woon- en Bouwagenda opgenomen zijn in de Regionale Woonagenda Achterhoek. Bijvoorbeeld afspraken over het aandeel betaalbare woningen bij nieuwbouw.

Uitvoeren woonvisie

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Ondersteuning van initiatiefnemers die een gezamenlijke woonvorm willen (laten) realiseren is volgens de uitgangspunten van de gemeentelijke woonvisie verlopen. De initiatiefnemers hebben voorkeurslocaties benoemd waar ze de woonwensen willen realiseren. De haalbaarheid van deze locaties is onderzocht. Dat krijgt in 2023 een vervolg. De beschikbaarheid en de kenmerken van de beoogde locaties zijn van invloed op de beslissing of de gewenste woonvormen daadwerkelijk worden gerealiseerd. Denk hierbij aan verplaatsing van de huidige invulling van de locatie. We organiseerden op 16 januari 2022 een digitale woonavond met jongeren die in 2021 een woning vonden. Dit deden we in samenwerking met De Woonplaats. Helaas bleek de belangstelling zeer gering en is de avond geannuleerd. Wel is met enkele jongeren gesproken over hun ervaringen bij het vinden van een woning. Het herijken van het beleid voor de huisvesting van arbeidsmigranten is doorgeschoven tot na 2022, mede vanwege de beleidsontwikkelingen vanuit de Nationale Woon- en Bouwagenda.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Herijking van het beleid voor de huisvesting van arbeidsmigranten wordt in 2023 opgepakt.

We werken volgens de Omgevingswet

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Metaal - Ten Dolle

De Omgevingswet treedt in werking op 1 juli 2022. Dit is een half jaar later dan de vorige planning. Er is meer tijd nodig om het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) opgeleverd, ingeregeld en stabiel te krijgen. Dat geldt zowel voor het landelijke deel van de Landelijke Voorziening als voor softwareleveranciers die hun software

moeten aanpassen. Voor een goede invoering per juni 2022 moeten deze zaken uiterlijk oktober 2021 gereed zijn en werken.

In 2022 zorgen we ervoor dat we klaar zijn voor de invoering van de Omgevingswet op 1 juli 2022. We bereiden de organisatie voor om te kunnen werken volgens de wet, zowel op juridisch en technisch gebied als op het gebied van dienstverlening, houding en gedrag. Dit doen we door het implementeren van nieuwe software die aansluit op het DSO. Daarmee bieden we straks een goede digitale ondersteuning. Ook bieden we burgers ondersteuning in het proces van participatie door een duidelijke handreiking te doen. Met partners maken we afspraken over de samenwerking. Samen met private partijen draaien we een pilot, om het beleid en de werkprocessen voor vergunningverlening, toezicht en handhaving aan te passen. Voor 2022 gebruiken we bestaand projectbudget. Wel zetten we extra capaciteit in op het functioneel beheer van de aangeschafte software.

Naast de invoering van de Omgevingswet speelt ook de inwerkingtreding van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb). De Wkb regelt dat private kwaliteitsborgers voortaan bouwtechnische regels toetsen en controleren. Door de Wkb mogen gemeenten geen bouwleges meer heffen voor de eenvoudige bouwwerken. Wat we voor deze eenvoudige bouwwerken nog wel kunnen heffen, zijn de leges voor een ruimtelijke toets. We maken een analyse en kiezen welke wijze van leges heffen het best bij Winterswijk past. In de begroting is voorlopig rekening gehouden met het heffen van leges voor het blijven uitvoeren van de ruimtelijke toets. Daarbij houden we als percentage 1% van de bouw of projectkosten aan.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Ook het jaar 2022 stond in het teken van uitstel van de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Gaandeweg 2022 werd de invoeringsdatum verschoven van 1 juli 2022 naar 1 januari 2023. Inmiddels lijkt de nieuwe datum 1 januari 2024 te zijn. Hierover heeft de Tweede Kamer nog geen besluit genomen.

Het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) moet landelijk verder ingeregeld en gestabiliseerd worden. Dat geldt zowel voor het landelijke deel van de Landelijke Voorziening als voor de software die leveranciers voor gemeenten moeten aanpassen.

In 2022 hebben we ons verder voorbereid op de invoering van de Omgevingswet. Zo is onder andere het Participatiekader vastgesteld door de gemeenteraad. Met de gemeente Berkelland hebben we een pilot gehouden over het maken van een omgevingsplan en wat daarbij komt kijken. Ook zijn we begonnen met de voorbereidingen voor een nieuwe legesverordening. In 2022 zijn we verder gestart met het loket Leef voor vragen en verzoeken over de fysieke leefomgeving. De gemeenteraad heeft een besluit genomen over het instellen van een Adviescommissie Omgevingskwaliteit. Besluitvorming over onder andere delegatiebesluit en kruimelregelingen is in voorbereiding. Er is verder een begin gemaakt met het proces om te komen tot een Omgevingsvisie bebouwde kom. Ook is een nieuwe versie van het digitale systeem voor vergunningen, toezicht en handhaving (VTH-systeem) ingevoerd.

De organisatie is verder voorbereid om juridisch en technisch te kunnen werken volgens de wet. Zo hebben we een functioneel beheerder aangesteld en (nieuwe) software die aansluit op het DSO verder ingevoerd. Daarmee bieden we straks

goede digitale ondersteuning. Ook wat betreft dienstverlening en de gewenste houding en gedrag hebben we ons voorbereid op de komst van de wet. Zo hebben we met medewerkers uit de fysieke leefomgeving theatersessies over dienstverlening gehouden.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In 2022 is de Omgevingswet weer niet in werking getreden. Verdere voorbereidingen worden getroffen voor de invoering van de wet op een nader te bepalen tijdstip. De minister heeft aan de Tweede Kamer 1 januari 2024 als invoeringsdatum voorgesteld.

Woningbouw Narcisstraat

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Visser

Het participatietraject met omwonenden en belanghebbenden wordt opgestart met als doel hen te betrekken bij het ontwikkelen van gebied Narcisstraat als woningbouwlocatie volgens de huidige structuurvisie. We gaan in overleg met andere grondbezitters in het gebied om te onderzoeken of er bereidheid is om samen op te trekken in de ontwikkeling van het gebied tot woningbouwlocatie. Met De Woonplaats overleggen we over het ontwikkelen van sociale huurwoningen op de door de gemeente ingebrachte grondposities in het gebied Narcisstraat.

In samenwerking met gemeente, De Woonplaats en andere ontwikkelende partijen wordt in het gebied zo spoedig mogelijk een concreet woningbouwplan voor het gebied Narcisstraat ter goedkeuring aan de gemeenteraad voorgelegd. Hiervoor wordt in de jaren 2022, 2023 en 2024 € 50.000 per jaar beschikbaar gesteld.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De ontwikkelende partij heeft in juli een participatiebijeenkomst gehouden. De opmerkingen vanuit deze bijeenkomst worden waar mogelijk verwerkt in de verdere uitwerking van de plannen. Het college heeft niet-negatief geoordeeld over de voorgestelde planontwikkeling. De gesprekken met De Woonplaats lopen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Er is nog geen specifieke tijdsplanning. Gesprekken met partners lopen en er zit voortgang in. Er zijn nog wel een aantal zaken die helder moeten worden, bijvoorbeeld de overeenstemming over grondverkoop, de gesprekken met De Woonplaats en de precieze plangrenzen.

Doelstellingen

3.1.2 We willen het winkelcentrum, de voorzieningen in de kom van Winterswijk en de kwaliteit van onze woon- en werkgebieden behouden en versterken.

- We regisseren ontwikkelingen als we eigen grond ontwikkelen, of als er een strategisch belang in het spel is.
- We spelen in op de veranderende samenleving die ontwikkelruimte en medezeggenschap wil.
- We houden een verkeersonderzoek en bouwen op basis daarvan een verkeersmodel.

Activiteiten

Bouwen verkeersmodel

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Wassink

Het verkeersonderzoek en het bouwen van een verkeersmodel waren gepland voor 2020. Vanwege de coronacrisis was een goede meting van het verkeer niet mogelijk. Het onderzoek wordt in 2022 zo ingericht dat het ook voldoet aan de wensen van de raad rond de beslissing over doortrekking van de Dingstraat. Voor 2022 tot en met 2025 is voor de te nemen maatregelen € 4 miljoen opgenomen in de meerjarenbegroting (2022-2025). Daarvan € 500.000 in 2022 (voor het dynamisch parkeermanagementsysteem), € 0 in 2023, € 500.000 in 2024 en € 3 miljoen in 2025.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 zijn we gestart met het bouwen van het verkeersmodel. Dit aan de hand van Tom Tom data. Het verkeersmodel stelt de gemeente in staat de komende jaren inzicht te geven in de effecten van ontwikkelingen en doorstroming van het verkeer. De verwachting is dat de laatste data-sets in kwartaal 1 gereed zijn.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Naar verwachting is het model in het eerste kwartaal van 2023 klaar.

Implementeren dynamisch verkeersmanagementsysteem

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Wassink

De discussie over het doortrekken van de Dingstraat heeft een aantal inzichten opgeleverd. Een daarvan is dat een dynamisch verkeersmanagementsysteem een onderdeel van de oplossing moet zijn. Een dergelijk systeem omvat ook een parkeerverwijssystem. Voor het project Parkeerverwijssystem was al aanvullend krediet opgenomen van € 381.500, dat voortvloeit uit het Uitvoeringsprogramma Parkeren Winterswijk 2022-2030.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De uitrol van het parkeerroute-informatiesysteem (PRIS) was in de wacht gezet. Dit is in afwachting van de uitkomsten van het onderzoek naar de mogelijkheden voor een dynamisch verkeersmanagementsysteem. Uit dit onderzoek bleek dat de effecten van deze systemen nog niet bewezen zijn.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In 2023 wordt een investering gedaan om het Parkeerroute-informatiesysteem (PRIS) weer volledig werkend te krijgen. Daarnaast wordt de verdere uitbreiding van het PRIS in kwartaal 2 2023 aanbesteed. Naar verwachting wordt dit in kwartaal 4 2023 uitgevoerd.

Omgevingsvisie bebouwde kom Winterswijk

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Metaal - ten Dolle

De Omgevingswet schrijft voor dat we in 2024 een gebiedsdekkende omgevingsvisie moeten hebben voor Winterswijk. In 2022 maken we een omgevingsvisie voor de kom en het centrum en starten we ook met een omgevingsplan voor het centrum. De vast te stellen centrumvisie is hiervoor het uitgangspunt. In 2022 leggen we een ontwerp van de omgevingsvisie en het plan ter inzage. In de begroting is extra budget opgenomen om de omgevingsvisies en plannen te realiseren voor € 50.000 per jaar.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 zijn we gestart met de omgevingsvisie voor de bebouwde kom. We hebben gewerkt aan het proces om tot een omgevingsvisie te komen. Als resultaat hebben we in september het participatieplan laten vaststellen door de raad. Het voornemen was om na vaststelling te starten met onder andere de participatie. In de tussentijd werd de opdracht van de omgevingsvisie gewijzigd. Hierdoor was de planning om in augustus 2022 een ontwerp omgevingsvisie op te stellen niet haalbaar.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De voorgestelde planning van de omgevingsvisie was niet meer haalbaar omdat de opdracht is gewijzigd. Wijziging van de planning levert vooralsnog geen problemen op aangezien de wettelijke termijn op december 2024 ligt.

Uitvoeren Laadvisie en plaatsingsbeleid

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Wassink

Voor het groeiend aantal elektrische auto's breiden we het netwerk van laadpalen in de openbare uit. In 2022 gaan wij:

- Een plankaart opstellen met toekomstige locaties voor openbare laadpalen.
- Door met het op aanvraag plaatsen van laadpalen in de openbare ruimte, voor inwoners die niet de mogelijkheid hebben om de auto op eigen terrein te laden.
- Minimaal vier laadpalen (acht laadplekken) proactief in de openbare ruimte te plaatsen door deel te nemen aan de provinciale concessie.
- Onderzoeken of wij op strategische wijze laadoplossingen kunnen realiseren, waarin ook situationeel maatwerk kan worden geboden. Met ingang van 2022 is hiervoor een structureel budget opgenomen van € 10.500.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 hebben wij:

- een plankaart opgesteld met toekomstige locaties voor openbare laadpalen.
- Ook hebben we uitvoering gegeven aan onze samenwerking met concessiehouder Vattenfall Incharge. Dit betekent dat wij:
 - diverse aanvragen hebben ontvangen voor plaatsing van openbare laadpalen;
 - het proces voor plaatsing van vier proactieve openbare laadpalen in gang hebben gezet. Twee voor plaatsing in kwartaal drie en vier van 2022. Twee voor plaatsing in kwartaal één en twee van 2023. Deze zijn nog niet gerealiseerd.
- Verder hebben we een pilot opgestart waarin wij, gedurende een periode van één jaar, de Verlengde Private Aansluiting (VPA) gaan toestaan als alternatieve laadoplossing. Bij zes deelnemers zijn kabelgoottegels aangelegd, zodat de kabel tijdens het laden verzonken in het trottoir komt te liggen.
- We hebben een aanvraag ingediend om binnen de regionale concessie de openbare laadpalen van lokale groene energie te voorzien. Ook andere Achterhoekse gemeenten hebben hiertoe hun intentie uitgesproken.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De doorlooptijd van aanvraag tot realisatie van laadpalen loopt op. Een totale doorlooptijd van ongeveer zes maanden is niet uitzonderlijk. De vraag naar elektriciteit is groot, wordt de komende jaren groter en de capaciteit op het net is beperkt. Daar ligt een enorme opgave. Daarnaast is er een groot tekort aan technisch personeel om aansluitingen te realiseren.

Uitvoeren project Wijkaanpak De Pas

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Metaal - ten Dolle

In 2021 heeft het bouwteam voor De Pas de uitvoering van de wijkaanpak voorbereid. In 2022 starten we met de fysieke uitvoering. De uitvoering willen we eind 2023 afronden.

Uitvoering vindt plaats in vier deelgebieden: Pasbree, Pashegge, Pasbrink en Pashof. Er is een werkgroep van circa twintig bewoners die voor het verduurzamen van de koopwoningen collectief wil inkopen.

Projecten samen met de bewoners zijn onder andere:

- Het inrichten van speeltuinen voor kinderen in de wijk.
- Uitbreiding van de buurttuin naar buurtplein in de Pasbrink.
- De tijdelijke moestuin in Pashegge omturnen naar een definitieve inrichting.
- De actie opruimen zwerfafval.
- De stemactie voor het type verlichtingsarmaturen.
- De opzet van de actie voor het afkoppelen van regenpijpen.
- Stimuleren van de aanleg van voortuinen die klimaatproof zijn.
- Verdere inzet (bestaande) klankbordgroepen voor de herinrichting van Pashof en Pasbrink.

Bovenop het reeds bestaande begrote krediet (2018 tot en met 2022) van € 3 miljoen, is € 800.000 extra krediet opgenomen. Op dit moment is er sprake van een kostenstijging in materialen en ook de eisen aan duurzaamheid en klimaatmaatregelen vergen extra middelen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In week 14 is de aannemer gestart met de uitvoering van de eerste fase Pasbree. De werkzaamheden zijn in het vierde kwartaal afgerond. De omgevingsmanager van de aannemer heeft afspraken gemaakt met de bewoners van de Pasbree over het uitvoeren van werkzaamheden op eigen terrein, waarna de werkzaamheden zijn uitgevoerd. Dit is inmiddels afgerond.

De werkzaamheden in de Pashegge zijn in het derde kwartaal gestart.

De laatste informatiebijeenkomst voor de bewoners Pasbrink en Pashof heeft in het vierde kwartaal plaatsgevonden. Naar aanleiding van deze bijeenkomst en opmerkingen uit de buurt zijn nog enkele kleine wijzigingen doorgevoerd. De werkzaamheden beginnen in 2023.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De werkzaamheden op de Pasbree zijn in de laatste week van december 2022 afgerond.

De werkzaamheden in de Pashegge zijn in het derde kwartaal 2022 gestart en verlopen voorspoedig.

Uitvoering project WoooW - gebiedsontwikkeling Weurden

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Metaal

In 2022 vindt de uitwerking plaats van de stedenbouwkundige uitgangspunten van WoooW. In het bestemmingsplan leggen we juridisch vast welke verschillende functies in het gebied een rol krijgen. Van het cultuurgebouw ontwikkelen we het Programma van eisen en het architectonische ontwerp. We bepalen een vastgoedstrategie en maken een schetsontwerp voor de buitenruimte. Ten slotte onderzoeken we mogelijke subsidietrajecten.

In de meerjarenbegroting 2022-2025 is in 2024 een voorlopige raming van € 6,5 miljoen opgenomen voor het Cultuurgebouw. Daarnaast is in 2023 een voorlopige raming opgenomen voor het tekort op de grondexploitatie van WoooW.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Begin 2022 heeft de gemeenteraad het college de opdracht gegeven om twee varianten (3.000m² en 4.000m²) van het cultuurgebouw inclusief stedenbouwkundig kader en gebiedsexploitatie uit te werken. De uitwerking van twee varianten kwam voort uit een verschil van inzicht tussen de gemeente en de beoogde gebruikers over de noodzakelijke oppervlakte. Na de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022 en de daarop volgende coalitieonderhandelingen is het project tijdelijk getemporiseerd. Gedurende deze periode heeft de focus gelegen op het, in overeenstemming met de partners, beperken van de grootte van het cultuurgebouw om de haalbaarheid van het project te vergroten. Het resultaat is een schetsontwerp voor een gebouw met een bruto vloeroppervlakte van 3.300m² in plaats van 4.000m² gebaseerd op hetzelfde programma van eisen van de partners.

De 3.000m²- en 3.300m²-variant zijn doorgerekend qua stichtingskosten en 'total cost of ownership' (TCO). Uit de berekeningen bleek dat de TCO in combinatie met behoud van alle huidige activiteiten leidt tot substantieel hogere structurele uitgaven. Daarmee staat de financiële haalbaarheid van het project onder druk staat. De raad heeft daarom ingestemd met het opstellen van een vergelijking van de kosten en maatschappelijke meerwaarde van huisvesting van de beoogde partners op andere locaties. Hierbij heeft de raad expliciet opdracht gegeven om te kijken naar mogelijkheden voor het vergroten van de financiële haalbaarheid, door bijvoorbeeld samenwerking met partners en werving van subsidies. Naast deze vergelijking wordt de 3.300m²-variant verder uitgewerkt, ook qua stedenbouwkundig kader en gebiedsexploitatie. In het tweede kwartaal van 2023 wordt de uitwerking voorgelegd aan de raad.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Alle onderdelen van de opdracht die de raad in december 2022 aan het college heeft gegeven worden in het tweede kwartaal 2023 ter besluitvorming aan de raad voorgelegd.

30 km/u tenzij in de bebouwde kom

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Wassink

Op 24 februari 2022 heeft de raad ingestemd met het raadvorstel om te kiezen voor een maximumsnelheid van 30 kilometer per uur op wegen binnen de bebouwde kom, tenzij er gegronde redenen zijn om voor 50 km/u te (blijven) kiezen volgens het afwegingskader.

Nu het beleid is vastgesteld '30 km/u tenzij' in de bebouwde kom, wordt er toegewerkt naar het invoeren van 30 km/u waar dit volgens het afwegingskader wordt voorgesteld. Niet alle wegen zijn meteen geschikt om als veilige GOW50, geloofwaardige GOW30, of ETW30 uit te voeren. Om aan alle bij de weg categorie behorende kenmerken en de verkeersveiligheid te voldoen, zijn aanpassingen nodig aan de weginfrastructuur. De herkenbaarheid van de wegen waar een snelheidslimiet van 30 km/u of 50 km/u geldt, is daarbij een belangrijke voorwaarde.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 is het afwegingskader '30 km/h tenzij' vastgesteld door de gemeenteraad. Dit afwegingskader is ook toegepast op het project herinrichting Groenloseweg.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De snelheidsverlaging kan in fasen worden toegepast, tegelijk met de geplande herinrichting van de weg . Het kan zijn dat ervoor gekozen wordt om alle 50 km/u-wegen binnen de bebouwde kom volgens het afwegingskader te beoordelen en te veranderen naar 30 km/u. Wil je dat snel doen, dan kun je de bebording en markering aanpassen. Alleen het aanpassen van de bebording en markering is echter onvoldoende om de veiligheid te waarborgen. De weg is dan namelijk nog steeds ingericht op een snelheid van 50 km/u. Snelheidsverlaging naar 30 km/u vraagt dan ook om een herinrichting van de weg. Gedeeltelijke en volledige aanpassing binnen de gehele bebouwde kom duurt dus vele jaren.

Doelstellingen

3.1.3 We willen het waardevolle cultuurlandschap behouden en versterken, met (sociaal en economisch) toekomstperspectief voor bedrijven en inwoners. Daarnaast behouden en versterken we de recreatieve en belevingswaarde voor bezoekers.

- We spelen in op de veranderende samenleving die ontwikkelruimte en medezeggenschap wil.
- We voeren de beleidsvisie landschap en biodiversiteit uit.
- We geven uitvoering aan de Omgevingsvisie buitengebied. We lokken plannen uit die goed zijn voor de sociale en economische vitaliteit van het buitengebied en die per saldo omgevingskwaliteit toevoegen. Op basis van een uitgevoerde evaluatie van de visie passen we werkwijzen aan.
- We beoordelen initiatieven (extra) positief als ze bijdragen aan het bereiken van onze doelen op het gebied van klimaatverandering, milieubelasting, biodiversiteit en demografie.

Activiteiten

Afdekken kleiput

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Wassink

In 2022 gaan we uitvoering geven aan het afdekken van de kleiput, als gevolg van het stopzetten van de 'verondieping'. Hiervoor is in 2022 een budget van € 462.000 opgenomen in de begroting.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Onderzoeksbureau AKWA heeft in maart 2022 een eerste conceptrapportage over de kleiput opgeleverd. Dit conceptrapport is half april met de klankbordgroep besproken. Tijdens deze bijeenkomst zijn uitgangspunten geformuleerd voor de op te stellen scenario's voor de afwerking van de kleiput. AKWA heeft half september drie mogelijke scenario's in een rapport uitgewerkt. Dit rapport is eind september met de klankbordgroep besproken.

Op 16 december 2022 heeft het college besloten om scenario 2 van het definitief onderzoeksrapport van AKWA verder uit te werken.

De gebiedsontwikkeling Molenveld is afhankelijk van de planvorming rondom de kleiput.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Molenveld:

Welke deelprojecten worden gerealiseerd zijn nog onbekend; dit wordt samen met betrokkenen besproken. Hierdoor kan nog geen tijdsplanning voor de uitvoering worden gegeven.

Kleiput:

16 december 2022 heeft het college een besluit genomen over de afdekking van de kleiput. Vanwege de flora en fauna mogen zeer waarschijnlijk maar in een beperkt tijdvak werkzaamheden plaatsvinden in en rondom de kleiput. Dit kan een impact hebben op de totale duur van de nog uit te voeren werkzaamheden in 2023 en daarna.

Bestrijden van de Japanse duizendknoop

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Er is bestrijding uitgevoerd. Op een aantal locaties middels elektrocutie. Op een groeiplaats is de plant bestreden middels bevroering.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Realiseren van een dienstencentrum in Gaxel, samen met Stadt Vreden

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Visser

Om het grensoverschrijdend werken en ondernemen tussen Nederland en Duitsland te bevorderen, wordt er op de grens een dienstencentrum gerealiseerd. De gemeenten Winterswijk en Vreden zijn gezamenlijk de initiatiefnemers voor deze planontwikkeling.

De geselecteerde ontwikkelaar werkt het plan voor het dienstencentrum in het voorjaar van 2022 uit, onder de toetsende en begeleidende rol van de gemeenten. Als de omgevingsvergunning aan beide zijden van de grens wordt verleend, vindt de grondverkoop aan de ontwikkelaar plaats. Via de grondverkoop worden de gemeentelijke kosten verhaald. Wij gaan ervan uit dat de start van de bouw medio 2022 plaatsvindt en dat het gebouw medio 2023 in gebruik wordt genomen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De geselecteerde ontwikkelaar is bezig met de uitwerking van de plannen. De eerder gestelde termijn van september 2022 is niet gehaald. Dat komt door de huidige situatie op de vastgoedmarkt. Voor 2023 verwacht de ontwikkelaar betere omstandigheden. Daardoor worden een realistische uitvoering en exploitatie mogelijk. De ontwikkelaar heeft een nieuw tijdschema opgesteld. Beide gemeenten hebben dit als redelijk en aanvaardbaar beoordeeld. Het aanleveren van de volledige uitwerking stond gepland voor december 2022. De colleges van Winterswijk en Vreden hebben gelijktijdig besloten de termijn hiervoor te verlengen tot december 2023. Halverwege 2023 presenteert de ontwikkelaar de voortgang aan alle partijen. Als de omgevingsvergunning aan beide zijden van de grens wordt verleend, dan wordt de grond verkocht aan de ontwikkelaar. Bij een positieve uitwerking van de plannen gebeurt dit naar verwachting in het vierde kwartaal van 2024.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Door verschillende ontwikkelingen duurt het uitwerken van de plannen langer. Als de plannen zijn uitgewerkt zullen deze door beide gemeenten getoetst worden. Bij een positief resultaat volgen verkoop en vergunningverlening. Naar verwachting start de bouw na 2023.

Revitalisering Dennenoord

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Visser

We stellen een bestemmingsplan vast voor bedrijventerrein Dennenoord en starten met de sanering en revitalisering. We hebben veel tijd geïnvesteerd in minnelijke

verwerving van gronden. Hierdoor is de planning van de bestemmingsplanprocedure opgeschoven en daarmee ook de uitvoeringsplanning. De uitvoering van de reconstructie en revitalisering van Dennenoord schuift hierdoor naar 2023, met de bijbehorende kredieten.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 is een ultieme poging tot herverkaveling van de percelen op Dennenoord gedaan. Hiervoor zijn gesprekken gevoerd met de nog aanwezige ondernemer. De gesprekken hebben helaas niet geleid tot een verkaveling. Uitgangspunt voor de uitvoering van de revitalisering is daarom dat het bedrijf gevestigd blijft op de huidige locatie. De voorbereidingen voor de uitvoering zijn begonnen en worden zorgvuldig afgestemd.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Uitvoering van de revitalisering moet in 2023 worden afgerond. De voorbereidingen zijn opgestart.

Uitvoeren beleidsvisie Landschap en biodiversiteit

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Wassink

We geven projectmatig uitvoering aan de beleidsvisie met als algemene uitgangspunten:

- Natuurinclusief handelen
- Samen doen
- Cultuurhistorisch landschap
- Biodiversiteit in de kom

We richten ons specifiek op:

- Starten met uitvoering van het nieuwe bermbeheerplan.
- Uitwerking geven aan basiskwaliteit natuur en landschap.
- Uitwerking geven aan gebiedsgerichte aanpak erfsoorten.
- Opstellen van een natuurwaardenkaart (biodiversiteitskaart)
- Continuering van natuur- en milieueducatie voor alle basisscholen voor 2021-2022.
- Ondersteuning van burgerinitiatieven ter bevordering van de biodiversiteit.
- Cursus 'Ken jij jouw Nationaal Landschap' voor burgers.
- Afronding aanpak verdwenen landschapselementen (motie).
- Aanpak 'bos van de toekomst' met een plan van aanpak en een uitvoeringsstrategie (motie).

Om het programma voor de jaren 2021-2023 uit te voeren, is extra budget opgenomen in de begroting. Voor 2022 is dit € 99.500 en voor 2023 € 87.500.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 is het nieuwe bermbeheerplan opgesteld en vastgesteld door de raad. Het onderzoek 'Basiskwaliteit natuur en landschap' is afgerond met een gebiedsbijeenkomst in februari/maart 2023. De 'Gebiedsgerichte aanpak erfsoorten' is afgerond en ingediend bij de provincie. We hebben de natuur- en milieueducatie voor alle basisscholen voor 2021-2022 voortgezet. We hebben uitvoering gegeven aan burgerinitiatieven ter bevordering van de biodiversiteit. De motie 'Verdwenen landschapselementen' is afgerond.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De activiteiten lopen volgens planning. In 2022 zijn enkele activiteiten afgerond. Een aantal projecten loopt nog door in 2023, waaronder 'Basiskwaliteit' en 'Gebiedsgerichte aanpak erfsoorten'.

Uitvoeren project toekomstbestendige erven

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Het project nodigt erfeigenaren uit om in gesprek te gaan met een onafhankelijke erfadviseur over de toekomst van het erf. Na ruim een jaar blijken minder erfeigenaren van deze mogelijkheid gebruik te maken dan verwacht. Om meer mensen te kunnen bereiken is in oktober 2022 een eerste bijeenkomst voor geïnteresseerden geweest. Dit heeft diverse nieuwe gesprekken opgeleverd.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het project is gestart in 2020. Door corona is het project voor een periode gestopt en later weer opgestart. Er zijn tot en met 31 december 2022 in totaal 130 keukentafelgesprekken geweest.

Vaststellen partiële herziening bestemmingsplan buitengebied (aanpassen aan omgevingsvisie)

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Wassink

Het bestemmingsplan buitengebied wordt partieel herzien, waarbij een aantal beleidsuitspraken van de Omgevingsvisie buitengebied wordt vertaald. Hiermee wordt snellere afhandeling van aanvragen mogelijk. Ook nemen we hierin recent vastgesteld beleid (onder andere archeologiebeleid) op.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Het conceptbestemmingsplan is voor vooroverleg aan de provincie Gelderland voorgelegd. Op basis van de vooroverlegreactie is het ontwerpbestemmingsplan gereed gemaakt. Met dit bestemmingsplan worden een aantal 'quick wins' vanuit de Omgevingsvisie Buitengebied vertaald in binnenplanse afwijkingen, waardoor snellere en eenvoudigere procedures mogelijk worden. Ook worden planregels beter op elkaar afgestemd en zijn fouten in plannen hersteld. We nemen tenslotte recent vastgesteld beleid (onder andere archeologiebeleid) op.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het voorontwerpbestemmingsplan is voor vooroverleg aan de provincie Gelderland voorgelegd. Op basis van de vooroverlegreactie van de provincie, is het ontwerpbestemmingsplan afgerond. Het ontwerpbestemmingsplan wordt naar verwachting in maart/april 2023 ter inzage gelegd.

Voorbereiden aanleg Tunnel Greversweg

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Wassink

In de begroting van 2022 is voor het project Voetgangerstunnel onder de Greversweg een totale bijdrage van € 300.000 opgenomen. Deze netto bijdrage bestaat uit een brutobedrag van € 600.000 dat is verantwoord aan de uitgavenkant, en de provinciale bijdrage van € 300.000 aan de inkomstenkant.

Er is afgezien van het realiseren van een tunnel. De verdere voorbereidingen zijn daarmee komen te vervallen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De raad heeft op 17 december 2020 besloten de onbewaakte spoorwegovergang over de Greversweg te onttrekken aan de openbaarheid en de mogelijkheden voor een wandel-/fietstunnel te onderzoeken.

De uitgevoerde quickscan heeft nader inzicht gegeven in onder andere de bodemgesteldheid en stand van het grondwater. Dit heeft geleid tot een goede kostenraming. Uit de raming blijkt dat beide tunnelvarianten de in het raadsbesluit vastgestelde gemaximeerde bijdrage van €300.000 fors overschrijden.

Na de quickscan en de planuitwerking voor een voetgangerstunnel met trapconstructie en fietsgoot is in de raad van 27 januari 2022 besloten definitief af te zien van realisatie van de tunnel onder het spoor op de Greversweg. De verdere voorbereidingen zijn daarmee komen te vervallen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De raad heeft op 27-01-2022 besloten af te zien van het realiseren van een tunnel. De verdere voorbereidingen zijn daarmee komen te vervallen.

We voeren het programma Vitaal Platteland uit door middel van een gebiedsgerichte aanpak

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Wassink

Het buitengebied van Winterswijk heeft te maken met uitersten. De extreme droogte, de aanwezigheid van vier Natura 2000-gebieden (stikstof), de waardevolle beken en de vele boeren die noodgedwongen moeten stoppen. In samenwerking met stichting WCL en OWIN is er een programma Vitaal Platteland opgesteld. Dit programma richt zich op het behoud van de waardevolle natuur en cultuur, en op het bieden van (economisch) toekomstperspectief voor wonen, werken en recreëren in het buitengebied.

De provincie Gelderland heeft het gemeentelijk programma overgenomen, door het opstellen van een provinciaal programma 'Vitaal Platteland, Nationaal Landschap Winterswijk'. Hierin werken WCL, provincie Gelderland, Waterschap Rijn en IJssel en gemeente Winterswijk samen. Een groot deel van de organisatiekosten betaalt de provincie.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De Project-Start-Up (PSU) is in 2022 afgerond met een intentieovereenkomst (IOK) en startnotitie. De IOK en startnotitie zijn in december 2022 door alle dagelijkse besturen van stichting WCL, provincie, waterschap, gemeente en het ministerie van LNV akkoord bevonden. Ondertekening van het akkoord vindt in 2023 plaats.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De verkenning en voorbereidingen voor de Project-Start-Up zijn in september 2022 afgerond. In december 2022 zijn de intentieovereenkomst en startnotitie vastgesteld. In 2023 starten we volgens planning met de uitvoering van de startnotitie Gebiedsaanpak Vitaal Platteland Winterswijk. Uiterlijk eind 2024 moet een Toekomstperspectief Vitaal Platteland Winterswijk klaar zijn. Daarna kunnen we beginnen met de realisatie. 'Geen spijt-maatregelen' kunnen tussentijds worden uitgevoerd.

Indicatoren

- Jaarlijks zijn 120 woningen gerealiseerd of in aanbouw, minimaal 500 in de periode 2019-2024.

In 2022 zijn 79 nieuwe woningen gerealiseerd. Op 31 december 2022 waren er 107 in aanbouw. Vanaf 2019 zijn 362 nieuwe woningen gebouwd.

- Nieuwe woningbouwplannen moeten inspelen op een 'mismatch' tussen vraag en aanbod op de Winterswijkse woningmarkt (Woon- en Vastgoedmonitor 8RHK).

De woningbouwplanningslijst per 31 december 2022 bevat 1.196 nieuwe woningen. 28,4 % van deze woningen is sociale huur tot € 808,- per maand. 25,8% van de woningen is betaalbare koop tot € 355.000,- of betaalbare huur € 808,- tot € 1.000,- per maand (volgens de uitgangspunten van de Nationale Woon- en Bouwagenda). 45,7% van de woningen valt in de dure categorie of is nog onbekend.

Vergeleken met het begin van 2022 is het aantal plannen voor sociale huurwoningen toegenomen. Dit betreft voornamelijk De Woonplaats. De toename is noodzakelijk vanwege de toegenomen vraag. Bij veel andere woningbouwplannen zetten we in op betaalbare koop en huur. Zo spelen we in op de lokale mismatch, onder andere bij de plannen waarover nog geen afspraken zijn gemaakt. Dit doen we door afspraken te maken in anterieure overeenkomsten.

Exacte cijfers zijn nog niet te benoemen, omdat nog niet alle besluiten zijn genomen. De Woord in Corle, Bouwen op Droppers in Woold en het project Ribeslaan zijn voorbeelden van woningbouwplannen met betaalbare koop of huur. Ook bij de plannen WooW, Narcisstraat en op de locatie van speeltuin 't Kreil zetten we in op voldoende betaalbare woningen.

Wat is het resultaat?

Als strategische doelen waren voor 2022 de volgende opgenomen.

- We willen dat het leefklimaat in heel Winterswijk behouden blijft of versterkt wordt. We willen dat iedereen in Winterswijk een passende en duurzame woning kan vinden, die aansluit bij zijn of haar woonwensen, nu en in de toekomst.
- We willen het winkelcentrum, de voorzieningen in de kom van Winterswijk en de kwaliteit van onze woon- en werkgebieden behouden en versterken.
- We willen het waardevolle cultuurlandschap behouden en versterken, met ecologisch, sociaal en economisch toekomstperspectief voor bedrijven en inwoners. Daarnaast behouden en versterken we de recreatieve en belevingswaarde voor bezoekers.

Voor het onderdeel wonen hebben we als volgt bijgedragen aan de doelen.

- Landelijke beleidsontwikkelingen voor woningbouw hebben effect op het lokale beleid in Winterswijk. Versnellen van woningbouw, inzet op betaalbaarheid en het huisvesten van aandachtsgroepen zoals statushouders en uitstroom vanuit zorg zijn enkele van de opgenomen thema's in de Nationale Woon- en Bouwagenda. Dit is voor de Achterhoek vertaald in de Regionale Woondeal Achterhoek en in de Regionale Woonagenda Achterhoek 2023-2030.
- In 2022 is gewerkt aan verschillende woningbouwplannen. Daarmee willen we inspelen op de woningbehoefte van jong tot oud, zowel in de kern als in de buurtschappen en het buitengebied. Betaalbare woningbouw is daarbij van groot belang, zoals meer sociale huurwoningen. Dit doen we door uitvoering te geven aan de motie over woningbouw op de locatie Narcisstraat. Ook zijn er meerdere woningbouwplannen aan of nabij de Dingstraat. Bovendien werken we aan het woningbouwplan De Rikker, een plan met bijna 200 woningen aan de noordoostzijde van het dorp Winterswijk. De Woonplaats is gestart met de planvorming voor de transformatie van de appartementen aan de Europalaan. In de buurtschappen Meddo, Miste en Corle wordt gebouwd. Ook in de andere buurtschappen zijn er verschillende woningbouwplannen.
- Diverse woningbouwplannen zijn gerealiseerd. Zo is de laatste woning gebouwd op plan Morgenzon. Aan de Landbouwstraat zijn er negen woningen bijgekomen. Ook heeft De Woonplaats sociale huurwoningen gebouwd aan de

Vlierstraat. Bovendien zijn diverse woningbouwplannen in aanbouw, zoals de appartementen 'Johanna' aan de Houtladingstraat en appartementen aan de kop van de Meddosestraat.

- In januari 2022 stelde de gemeenteraad een motie vast om onderzoek te doen naar het invoering van een huisvestingsverordening. Dit heeft plek gekregen in een onderzoek naar instrumentarium betaalbare koop en huur. Dit is in december 2022 aan de raad aangeboden.
- Met De Woonplaats en de huurdersvereniging zijn nieuwe prestatieafspraken voor 2023 gemaakt. Onder andere zetten de drie partijen zich gezamenlijk in voor energiebesparing en bewustwording over duurzaamheid bij huurders. Ook zijn afspraken gemaakt om de sociale huurwoningen in Winterswijk versneld te verduurzamen.

Met de opgave Centrum werken we continu aan het leefbaar houden van ons centrum. Zie ook het beleidsveld 2.5 voor meer informatie over economie en de paragraaf over de opgave. Met het opstarten van de gebiedsaanpak Vitaal Platteland Winterswijk hebben we bijgedragen aan het doel van een leefbaar buitengebied.

3.2 Klimaat, water en milieu

Ambitie

We waarborgen een optimale milieukwaliteit en richten ons op de basiswaarden: gezond, schoon, heel en veilig.

Relevante documenten

- Gemeentelijk waterplan 2019 – 2023
- Huishoudelijk grondstoffenbeleid Winterswijk 2013-2017
- Afvalstoffenverordening Winterswijk 2015
- Uitvoeringsbesluit afvalstoffenverordening Winterswijk 2018

Doelstellingen

3.2.1 We beschermen de volksgezondheid tegen infectieziekten die ontstaan door transport van afvalwater en inzameling van huishoudelijk afval.

- De hoeveelheid zwerfafval verminderen.
- Verbetering in het scheiden van het huishoudelijk afval.

Activiteiten

Project Mooi Schoon 2022

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Wassink

Het project Mooi Schoon is gericht op de aanpak van zwerfvuil. De activiteiten pakken we samen met ROVA op. Bewoners faciliteren we met materialen om zwerfafval op te ruimen. In 2022 voeren we onder andere de volgende schoonmaakacties uit:

- Landelijke Opschoondag
- World Cleanup Day

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Op 19 maart 2022 hebben we vanuit Mooi Schoon onze plaatselijke versie van de Landelijke Opschoondag georganiseerd. Rova kreeg zestien aanvragen voor de opruimsets om tijdens deze dag in actie te komen.

Op dit moment ondersteunen we vanuit Mooi Schoon in de hele gemeente 44 vrijwilligers. Daarnaast zijn er mensen die vrijblijvend zwerfafval opruimen. Verder was de jeugd actief door de deelname van De BeestenBende.

Op 17 september 2022 deden we in Winterswijk mee aan de World Clean-up Day . Bewoners zijn opgeroepen om hiervoor in actie te komen. De vaste vrijwilligers waren al voorzien van opruimsets voor zwerfafval. Daarnaast zijn nog eens ongeveer vijftien sets uitgeleend aan inwoners die deze dag in actie wilden komen. Vanuit het bestuur hebben drie wethouders aan de actie meegedaan.

Einde van Mooi Schoon en een nieuwe begin

De zwerfafvalvrijwilligers van Mooi Schoon zijn begin december door Rova geïnformeerd dat Mooi Schoon eindigt en dat er een ander vervolg komt. Dat vervolg heet 'Winterswijk, natuurlijk schoon!'. Hiervoor worden vanaf 2023 de contactgegevens van de vrijwilligers overgedragen aan de gemeente. De vrijwilligers hebben daarvoor toestemming gegeven. Deze vrijwilligers ontvangen een attentie als dank voor hun inzet. Zij worden opgeroepen zich te blijven inzetten voor de zwerfafvalactiviteiten van 'Winterswijk, natuurlijk schoon!'.
Nieuwjaarsvegen

Eind december, kort voor de jaarwisseling, hebben we onze inwoners via gemeentenieuws en social media opgeroepen om het vuurwerkafval op te ruimen. Dat deden we onder de noemer 'Nieuwjaarsvegen'. Als extra motivatie hebben we hun de gelegenheid geboden om dit afval kosteloos in te leveren bij het milieubrenghstation van Rova.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Risico gestuurd rioolbeheer

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Wassink

In 2021 hebben we regionaal ervaring opgedaan met risicogestuurd rioolbeheer. De verbeterpunten voerden we in 2022 uit.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 heeft de gemeente Winterswijk (en Oost Gelre) een risicomatrix op strategisch niveau laten opstellen. Deze matrix moest vervolgens vertaald worden naar de andere niveaus (strategisch -> tactisch -> operationeel). Voor de verdere uitwerking kozen we ervoor om in 2022 de samenwerking met Rasmariant aan te gaan, omdat deze werkwijze beter aansluit op het beoogde resultaat. Met Rasmariant kan op basis van geavanceerde degradatieanalyses in combinatie met het berekende effect van elk riool op de omgeving en het stelsel worden bepaald wat waar en wanneer uitgevoerd moet worden. Dit alles met het oog op het hoogst haalbare maatschappelijk rendement. We hebben in 2022 een plan van aanpak opgesteld voor de implementatie in 2023.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

We lopen iets uit op de eerder aangegeven planning, doordat de eerder gekozen methodiek niet aansloot bij de gewenste praktische benadering. Doordat we in 2022 hebben gekozen voor Rasmariant, kunnen we in 2023 aan de slag met de invoering van risico-gestuurd rioolbeheer.

Doelstellingen

3.2.2 We houden de bodem en het oppervlakte water schoon, en voorkomen schade door hevige regenval en extreme droogte.

- Meer water- en groengebieden in de bebouwde kom.

Activiteiten

Uitvoeren inrichtingsmaatregelen klimaatagenda en biodiversiteit

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Wassink

Het beleid voor een adequate afkoppeling van water is vastgesteld voor de periode 2019-2023. Ook zijn het groenstructuurplan en de klimaatadaptatiestrategie in 2022 vastgesteld. Aan deze plannen hebben we in 2022 uitvoering gegeven door inrichtingsmaatregelen zo duurzaam mogelijk toe te passen. De maatregelen richten zich op de klimaatverandering en de biodiversiteit in relatie tot de thema's water, droogte en hitte. Voor 2022 en de komende jaren hebben we hoofdmaatregelen gesteld: regenwater infiltreren om droogte tegen te gaan, ruimte maken op het maaiveld voor waterberging, onnodige verhardingen verwijderen en bomen planten tegen de hittestress.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De klimaatstrategie en de bijbehorende uitvoeringsagenda zijn in september 2022, samen met de groenstructuurvisie, vastgesteld door het college en de raad. Na deze vaststelling zijn we aan de slag gegaan met het uitvoeren van de maatregelen en acties die in de uitvoeringsagenda staan. Enkele maatregelen waren voor september al opgestart en konden hierdoor ook in 2022 afgerond worden, zoals het omvormen van schoolpleinen tot een klimaatadaptieve leefomgeving (gezond, duurzaam en koel). Zo hebben we de pleinen van de basisscholen De Schakel, St. Jozef, en de Bargerpaske aangepakt. Dat hebben we samen met de leerlingen, leraren, ouders, en Winterswijkse hoveniers gedaan. In 2023 komen daar nog basisscholen bij. Ook wordt dan het schoolplein van het GKC (middelbaar onderwijs) vergroend, ontsteend en gezonder en veiliger ingericht.

Daarnaast is subsidie aan stichtingen verstrekt voor uitvoeringsmaatregelen die bijdragen aan klimaatadaptatie, zoals de Venemansmolen en VvE Frerikshof. Verder zijn we bezig om enkele straten samen met buurtbewoners te vergroenen. Een voorbeeld daarvan is de Generaal Berenschotweg. Daar hebben burens zich verenigd om de oude bomen en planten terug te krijgen in de straat. Ook

meekoppelkansen zoals bij de Vredenseweg/Eikenstraat/Lijsterbesstraat pakken we op. Nu er huizen worden gebouwd kunnen we de openbare ruimte meteen klimaatbestendig en groen inrichten. Deze werkzaamheden ronden we begin 2023 af. Daarnaast is het realiseren van het lokaal hitteplan in gang gezet. De eerste gesprekken met hulpdiensten en zorginstellingen zijn gevoerd. Ook hebben we overzichtskaarten van kwetsbare groepen en koelteplekken ontwikkeld. In mei 2023 moet het lokaal hitteplan gereed zijn.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De verkiezingen leiden mogelijk tot politieke verschuivingen. Daarnaast heeft de raad gevraagd om een extra politiek forum. Deze twee factoren hebben ertoe geleid dat de klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda pas in september 2022 zijn vastgesteld, in plaats van in het eerste kwartaal van 2022. Hierdoor zijn niet alle maatregelen en acties vanuit de uitvoeringsagenda 2022 opgestart of afgerond. Deze maatregelen en acties zijn doorgeschoven naar 2023. De uitvoeringsmaatregelen lopen tot en met 2027. De maatregelen van 2022 worden in 2023 alsnog uitgevoerd.

Doelstellingen

3.2.3 We dragen bij aan een duurzaam en circulair Winterswijk.

- Klimaatadaptief inrichten van de openbare ruimte.

Activiteiten

Invoering Ja/Ja-sticker

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Wassink

Per 1 april 2022 wordt de Ja-Ja-sticker toegepast in Winterswijk. Hiervoor is in 2022 een incidenteel budget van € 6.500 opgenomen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In december 2021 heeft de raad een besluit genomen over de gewijzigde afvalstoffenverordening voor de invoering van de Ja-Ja-sticker vanaf 1 april 2022. De inwoners zijn via verschillende kanalen op de hoogte gebracht over de invoering van de Ja-Ja-sticker. Stickers kunnen bij de gemeente worden aangevraagd.

De invoering is goed verlopen. Dat komt doordat nauw is samengewerkt met de verschillende verspreiders. Ook hebben we via verschillende kanalen de inwoners tijdig op de hoogte gebracht. Er zijn door verenigingen en drukkerijen vragen gesteld over de interpretatie van het geactualiseerde beleid. Deze zijn goed beantwoord. Handhaving heeft onderzoek gedaan naar een klacht dat reclamewerk via Achterhoek Nieuws toch terecht kwam bij inwoners die geen sticker op de bus hebben.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De Ja-Ja-sticker is vanaf 1 april 2022 ingevoerd.

Landelijk afvalbeleidsplan vertalen naar gemeentelijk beleid

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Wassink

Het meest recent vastgestelde afvalbeheerplan is het Landelijk afvalbeheerplan 2017-2029 (LAP3). Het beleidskader beschrijft de doelstellingen van het afvalbeleid in Nederland en het beleid voor afvalpreventie en afvalbeheer. Eén van de doelstellingen is dat we in 2025 maximaal 30 kilo (2021: 58 kilo) restafval per inwoner hebben. Een andere doelstelling is een hergebruikpercentage van 90% (2021: 89%). Om deze doelstellingen te bereiken, is er in 2021 een evaluatie van het huidige beleid gemaakt. In 2022 ontwikkelen we aanpassingen die in 2023 worden ingevoerd.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Het college heeft op 1 november 2022 kennisgenomen van de evaluatie van het huishoudelijke grondstoffenbeleid 2013-2017. De aandachtspunten vanuit de evaluatie en nieuwe wet- en regelgeving worden als basis gebruikt voor ons nieuwe huishoudelijke grondstoffenbeleid. De actualisatie van dit beleid wordt in 2023 opgepakt.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In november 2022 is de evaluatie van het huishoudelijke grondstoffenbeleidsplan 2013-2017 aangereikt aan het college. Daarna is de evaluatie ter informatie voorgelegd aan de raad.

Indicatoren

Resultaten afval

-Vermindering zwerfafval

Rova voert maandelijks een beeldkwaliteitsschouw uit om te zien of we onze ambitie halen of dat extra inzet nodig is om zwerfafval op te ruimen of te voorkomen. Het afgesproken beeldkwaliteitsniveau is A van CROW. In 2022 zijn 3593 meetpunten gemonitord. 74 daarvan voldeden niet aan de beeldkwaliteit. Voor 2022 kwam daarmee het afkeurpercentage op 2,06% . In 2021 was dat nog 2.16%. Hiermee voldoet de waarneming aan het afgesproken beeldkwaliteitsniveau A.

-Monitoring van de kwaliteit van de ingezamelde grondstoffen

De kwaliteit van de ingezamelde grondstoffen voldoet merendeels aan de gestelde eisen. Toch is er nog ruimte voor verbetering, vooral in de kwaliteit van het ingezamelde gft-afval bij hoogbouwcomplexen. Daar vinden we afvalstoffen in het gft-afval die er niet in thuishoren. De verbetering van de grondstoffenkwaliteit is genoemd in 'Evaluatie huishoudelijk grondstoffenbeleidsplan 2013-2017'. Deze evaluatie is in november 2022 aan het college en de raad voorgelegd. De uitkomsten

van deze evaluatie worden verwerkt in het geactualiseerde beleidsplan voor huishoudelijke grondstoffen.

-Het aantal kilo's huishoudelijk restafval per inwoner

In 2022 hebben we ongeveer 54 kg restafval per inwoner ingezameld. De landelijke doelstelling van maximaal 100 kg restafval per inwoner in 2020 hebben we in 2016 al behaald.

Resultaten voor klimaat

-Samen met leerlingen, leraren, ouders, Pronova en lokale hoveniers hebben we meerdere schoolpleinen 'ontsteend'. Na het verwijderen van de stenen is er groen voor in de plaats gekomen. Dit groen zorgt voor meer schaduw. Dat helpt tegen de hitte. In de groenvakken kan regen beter en gemakkelijker in de grond zakken. Zo helpt het groen ook tegen de droogte.

-We hebben klimaatadaptieve initiatieven van burens en stichtingen gestimuleerd. Voorbeelden hiervan zijn de Vloeiweide bij de Venemansmolen, de fruitboomgaard bij de Frerikshof en het buurtinitiatief van de Generaal Berenschotweg.

- Samen met een werkgroep van ABH-City pakken we zogenaamde hittestressplekken aan. We zijn begonnen in het centrum. Inmiddels zijn er in de Meddosestraat, Ratumsestraat en Wooldstraat zo'n 40 geveltuinen aangelegd. Deze zorgen voor koelere gevels en de opvang van regen.

-Om verder te ontstenen en vergroenen bieden we alle inwoners van Winterswijk de kans om tegels te laten verwijderen. Op de vrijgekomen stukjes grond worden geveltuinen aangelegd. Zo'n 55 aanvragen zijn beloond en uitgevoerd.

Wat is het resultaat?

In dit programma waarborgen we een optimale milieukwaliteit en richten we ons op de basiswaarden: gezond, schoon, heel en veilig. In de toelichting op de indicatoren leest u meer over de uitkomsten van de uitgevoerde activiteiten. Met risico-gestuurd rioolbeheer en verschillende afvalprojecten dragen we bij aan een gezond en schoon Winterswijk. Daarnaast hebben we veel aandacht besteed aan het opstellen van plannen voor de klimaatagenda. Daarin krijgen de omgang met hittestress en het bevorderen van biodiversiteit een plek. In 2022 is ook de ja -ja-sticker ingevoerd.

Financiële onderbouwing programma 3

Baten en lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Rekening 2022	VerschiJR2022
Baten			
3.1 Openbare ruimte	1.221	1.337	115
3.2 Klimaat, water en milieu	7.617	7.531	-86
3.3 Duurzaamheid	972	335	-638
3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen	2.116	7.310	5.194
Totaal Baten	11.927	16.512	4.585
Lasten			
3.0 Doorbelaste bedrijfsvoering en kapitaallasten	7.900	7.885	-15
3.1 Openbare ruimte	7.705	6.448	-1.257
3.2 Klimaat, water en milieu	4.395	4.067	-328
3.3 Duurzaamheid	1.499	594	-905
3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen	2.575	8.851	6.275
Totaal Lasten	24.074	27.844	3.770
Onttrekkingen			
3.1 Openbare ruimte	949	339	-610
3.2 Klimaat, water en milieu	70	26	-45
3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen	0	0	0
Totaal Onttrekkingen	1.019	364	-654
Stortingen			
3.1 Openbare ruimte	100	100	0
Gerealiseerd resultaat	-11.229	-11.068	161

Openbare ruimte

Het voordeel van € 115.000 aan de batenkant wordt grotendeels verklaard door hogere graf- en begraafrechten (€ 64.000) en hogere leges voor kabels en leidingen (€ 22.000).

Hogere baten graf- en begraafrechten

Aan graf-en begraafrechten is € 64.000 meer ontvangen. De hogere baten zijn een gevolg van de verhoging van de tarieven voor begraven vanaf 2022 en een toename van het aantal begrafenissen en verlengingen van graftermijnen.

Het voordeel van € 1.257.000 aan de lastenkant wordt grotendeels als volgt verklaard.

Project Dennenoord	€ 405.000 V
Project (afdekken) kleiput	€ 467.000 V
Leader Achterhoekse projecten	€ 101.000 V
Landschapsontwikkelplan (LOP)	€ 79.000 V
Provinciale landschapsprojecten	€ 87.000 V
Openbare verlichting	€ 111.000 V
Kosten Omgevingswet	€ 47.000 N
Bijdrage Omgevingsdienst Achterhoek	€ 68.000 N

We stellen voor om de volgende restantbudgetten naar 2023 over te hevelen.

Project Dennenoord

Komend jaar voeren we de revitalisering hiervan uit. De raad heeft daarover op 26 januari 2023 een besluit genomen. De kosten in de voorbereiding komen voor rekening van dit budget. Het gaat dan om onder andere de bestemmingsplanprocedure en nieuwe overeenkomsten voor de bedrijfsstandplaatsen. We stellen voor het restantbudget van € 405.000 over te hevelen naar 2023.

Project (afdekken) kleiput

Het verondiepen/afdekken van de kleiput is nog niet uitgevoerd. Naar verwachting starten we eind 2023 met de werkzaamheden. Door de aanwezigheid van de oehoe in de nabijheid mag slechts in de maand december gewerkt worden in de kleiput. De

werkzaamheden zullen dus meerdere jaren duren. We stellen voor het restantbudget van € 467.000 over te hevelen naar 2023.

Leader Achterhoekse projecten

We stellen voor € 101.000 over te hevelen naar 2023, omdat de afronding van deze Leader-periode de komende jaren nog doorloopt.

Landschapsontwikkelplan (LOP)

We stellen voor om een bedrag van € 57.500 over te hevelen naar 2023. Hiervoor zijn namelijk diverse verplichtingen aangegaan. Het resterende deel van de niet-bestede middelen valt vrij.

Provinciale landschapsprojecten

We stellen voor € 85.000 over te hevelen naar 2023. Zo blijven de gelden beschikbaar voor de provinciale landschapsprojecten.

Openbare verlichting

We stellen voor € 111.000 over te hevelen naar 2023 voor diverse deelprojecten voor de openbare verlichting.

Hogere kosten invoering Omgevingswet

De landelijke overheid heeft de invoeringsdatum van de wet al meerdere keren verplaatst. Mede daardoor is de invoering van de Omgevingswet lastig te plannen. Daardoor zijn zowel activiteiten als de bijbehorende kosten moeilijk van tevoren in te schatten. We moeten continu inspelen op nieuwe ontwikkelingen. In 2022 hebben we ervoor gekozen om een pilot te draaien voor het maken van een omgevingsplan, samen met de gemeente Berkelland. Deze kosten van ongeveer € 30.000 waren niet voorzien. Daarnaast heeft de Omgevingsdienst Achterhoek buiten de reguliere bijdrage om extra kosten (€ 20.000) voor de invoering van de omgevingswet gemaakt. Deze kosten zijn ten laste van dit budget gekomen. Zie ook toelichting Onttrekking reserve Omgevingswet.

Hogere bijdrage Omgevingsdienst Achterhoek

Aan de Omgevingsdienst Achterhoek is over 2022 een hogere bijdrage van € 68.000 verschuldigd dan begroot. Dit komt vooral door een toename aan afgenomen diensten voor handhaving en specialistische adviezen en een bijdrage in nadelig rekeningssaldo van de Omgevingsdienst Achterhoek.

[Klimaat, water en milieu](#)

Het voordeel van € 86.000 aan de batenkant wordt met name verklaard door een lagere onttrekking aan de voorziening riolering door lagere riooluitgaven.

Het voordeel van € 328.000 aan de lastenkant wordt grotendeels als volgt verklaard.

lagere Rova-bijdrage afvalverwerking € 100.000

lagere uitgaven klimaatadaptatie € 64.000

lagere uitgaven rioolonderhoud € 79.000

Lagere Rova-bijdrage afvalverwerking

Het voordeel van € 100.000 is een eenmalig voordeel door een lagere eindafrekening over 2021 door lagere uitgaven voor tuinafval en een hogere opbrengst voor oud papier.

Lagere uitgaven klimaatadaptatie

We stellen voor om het restantbudget van € 64.000 naar 2023 over te hevelen. Dit wordt onder andere ingezet voor klimaatadaptatieve inrichting zoals grasbetonstenen en bomen.

Lagere uitgaven rioolonderhoud

We stellen voor om € 33.500 van het restantbudget naar 2023 over te hevelen en in 2023 in te zetten voor risico-gestuurd rioolbeheer. Dit budget vloeit voort uit het vastgestelde Gemeentelijk waterplan (GWP).

Duurzaamheid

Vanuit het Rijk hebben we een subsidie ontvangen voor energiebesparende maatregelen. De niet bestede middelen in 2022 moeten beschikbaar blijven voor dit project en worden geboekt op de post Vooruitontvangen. Hierdoor worden de baten in 2022 verlaagd. Het gaat om een bedrag van € 630.000. Daarmee is het nadeel bij de baten van € 638.000 grotendeels verklaard.

Het voordeel aan de lastenkant van € 905.000 wordt grotendeels als volgt verklaard.

- lagere lasten Energiebesparende maatregelen	€ 630.000 V
- lagere lasten Green Leaf	€ 56.000 V
- lagere lasten Energiefonds	€ 73.000 V
- lagere lasten Duurzame Energie	€ 36.000 V

Vanuit het Rijk hebben we middelen ontvangen voor het (laten) uitvoeren van energiebesparende maatregelen. De niet bestede middelen moeten beschikbaar blijven voor dit project. Daarom stellen we voor om het resterende budget over te hevelen naar 2023 (zie ook toelichting bij de baten).

We hebben de Green Leaf Award gewonnen. De hieraan verbonden geldprijs moet beschikbaar blijven voor het uitvoeren van projecten en activiteiten. Daarom stellen we voor het resterende budget over te hevelen naar 2023.

We hebben de afgelopen jaren diverse subsidies op het gebied van duurzaamheid weten binnen te halen. Daardoor zijn op andere budgetten gelden overgebleven.

Gebiedsontwikkeling en wonen

Dit betreft het resultaat van de grondexploitaties dat bestaat uit baten en lasten. Er is sprake van een nadelig saldo van de baten en lasten van € 1.081.000. Dit wordt met name verklaard door de toevoeging aan de voorziening binnen het eind 2022 geopende complex De Vlijt door de aankoop van de steenfabriek. Voor nadere detaillering van de grondexploitaties wordt verwezen naar paragraaf G Grondbeleid.

Reserves

Het nadeel van € 610.000 binnen beleidsveld Openbare ruimte (3.1) betreft vooral de lagere onttrekking van € 170.000 aan de (bestemmings)reserve Stedelijke herverkaveling. Dit is het gevolg van lagere dan begrote uitgaven en de lagere onttrekking van € 467.000 aan de algemene reserve door de in 2022 niet gerealiseerde begrote afdekking van de kleiput.

Hier staat een voordeel van € 47.000 tegenover vanwege een hogere onttrekking aan de reserve Omgevingswet. Door de hogere uitgaven voor de invoering van de Omgevingswet van € 47.000 is de onttrekking aan de reserve Omgevingswet ook € 47.000 hoger geweest.

Het nadeel van € 45.000 binnen beleidsveld Klimaat , water en milieu (3.2) wordt verklaard door de lagere onttrekking aan de bestemmingsreserve Wijziging inzamelstructuur huishoudelijk afval. Deze is het gevolg van lagere uitgaven binnen het projectbudget van het beleidsplan Huishoudelijke grondstoffen.

Bij de begroting 2023 is aangegeven dat de bestemmingsreserve Onderhoud graven bij de jaarrekening 2022 zou worden opgeheven. De overdracht van de islamitische begraafplaats aan het Kerkgenootschap Nederlands Islamitische Waqf vindt een jaar later plaats dan gepland. Daarom stellen we voor om de bestemmingsreserve Onderhoud graven pas in 2023 op te heffen. Hierdoor kunnen afwikkelingskosten van de overdracht nog ten laste komen van de reserve.

